

Feb. 2019, <ukrstat.gov.ua>.

5. *Final energy consumption in Ukraine. [Kinceve energospozhivannya v Ukraini]*. Web. 20 Feb. 2019, <ukrstat.gov.ua>.

6. Maistro, S. and Voloshin, O. "Conceptual bases of the state regulation strategy and perspectives of alternative energy development in Ukraine. [Konceptual'ni zasady strategii derzhavnogo reguluvannya ta perspektivi rozvitku al'ternativnoi energetiki v Ukraini]." *Teoriya ta praktyka derzhavnogo upravlinnya*. 3 (50) (2015): 100 – 106. Print.

7. Maistro, S. and Voloshin, O. "Mechanisms of state regulation of alternative energy development: theoretical approaches to the definition and content. [Mehanizmy derzhavnogo reguluvannya rozvitku al'ternativnoi energetiki: teoretichni pidhody do viznachennya ta zmistu]." *Efektivnist' derzhavnogo upravlinnya. Zb. nauk. pr. L'vivs'kogo regional'nogo institutu derzhavnogo upravlinnya Nacional'noi akademii derzhavnogo upravlinnya pri Prezidentovi Ukrainy* 43 (2015): 36 – 43. Print.

8. Warm Loans" in Ukraine has taken 320 thousand families. [Tepli kredyty v Ukraini vzyaly 320 tysyach simey]. Web. 24 Feb. 2019, <pravda.com.ua/news/2017/08/25/628371/>.

9. In the "green" energy sector of Ukraine last year more than 730 million euro was invested (infographics). [U "zelenu energetyku" Ukrainy torik investuvaly ponad 730 mil'yoniv evro (infografika)]. Web. 23 Feb. 2019, <news.finance.ua/ua/news/-/441598/u-zelenu-energetyku-ukrayiny-torik-investuvaly-ponad-730-miljoniv-yevro-infografika>.

10. The share of "clean" energy in three years has increased by 1.5 times". [“Chastka “chystoi” energii za try roky zbil'shylasya v 1.5 razy - Derzhenergoefektyvnosti]. Web. 26 Feb. 2019, <news.finance.ua/ua/news/-/441329/chastka-chystoyi-energiyi-za-try-roky-zbilshylasya-v-1-5-razu-derzhenergoefektyvnosti>.

DOI: 10.5281/zenodo.3233351

УДК 378:372.77(477)

Бондаренко А. І., докторант ННВЦ НУЦЗУ, м. Харків

Bondarenko A., PhD in public administration, doctoral candidate, National University of Civil Protection of Ukraine

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ**

**CONCEPTUAL BASES OF FORMATION OF MECHANISMS OF
FINANCIAL SECURITY STATE REGULATION ENSURING**

У статті сформульовано концептуальні засади формування механізмів забезпечення державного регулювання фінансової безпеки. Зокрема, виокремлено ключові цілі та завдання забезпечення державної фінансової безпеки. Виділено й проаналізовано засоби уникнення загроз державній фінансовій безпеці. Обґрунтовано необхідність і доцільність формування системи державної фінансової безпеки.

Ключові слова: *фінансова безпека держави, концептуальні засади, система, державне регулювання, загрози.*

The conceptual bases of formation of mechanisms of financial security state regulation ensuring are formulated in the article. In particular, the key purposes and problems of the state financial security ensuring are allocated. The instruments of prevention of threats of the state financial security are allocated and analyzed. The need and expediency of formation of a system of the state financial security is proved.

Keywords: *state financial security, conceptual bases, system, state regulation, threats.*

Постановка проблеми. В сучасних трансформаційних умовах забезпечення державної фінансової безпеки є гарантом підтримки стабільного економічного зростання в Україні. При цьому необхідно відмітити, що методи й інструменти забезпечення фінансово-економічної безпеки в Україні, які нині вживаються органами державної виконавчої влади та місцевого, є недостатніми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розробки та впровадження механізмів державного регулювання фінансової безпеки досліджувалася у роботах численних вчених, зокрема, М. Базася [2], Н. Барабаша [3], О. Барановського [4] та ін.

Однак концептуальні засади формування подібних механізмів все ще потребують подальшого розгляду.

Постановка завдання. Враховуючи вищезазначене, метою статті є формулювання концептуальних засад формування механізмів забезпечення державного регулювання фінансової безпеки. Для досягнення поставленої мети в статті пропонується вирішити такі завдання:

- виокремити ключові завдання цілі та завдання забезпечення державної фінансової безпеки;
- виділити й проаналізувати засоби уникнення загроз державній фінансовій безпеці;
- обґрунтувати необхідність і доцільність формування системи державної фінансової безпеки.

Виклад основного матеріалу. Необхідний рівень державної фінансової безпеки може бути досягнений через забезпечення оптимальної діяльності у фінансовій сфері, а також сферах, що взаємодіють з нею, а саме:

- гошово-кредитній;
- економічній;

- соціальній;
- фінансовій сфері на міжнародному рівні тощо.

При цьому серед ключових цілей і завдань забезпечення державної фінансової безпеки слід виділити такі: 1) виокремлення та формалізація факторних груп, що чинять вплив на діяльність у виробничій і фінансовій сферах; 2) формування системи обмежень, які регулюють вплив чинників навмисного чи ненавмисного походження на фінансову сферу [1; 3].

Фактично забезпечення державної фінансової безпеки являє собою специфічний комплекс заходів, підходів й інструментів, орієнтованих на захист державних економічних інтересів на макrorівні, а також економічних інтересів корпорацій та фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Забезпечення державної фінансової безпеки України передбачає це діяльність держави і всього суспільства, орієнтовану на:

- забезпечення загальнонаціональної ідеї;
- захист національних інтересів і цінностей через підтримку стабільності з фінансової точки зору;
- досягнення збалансованості фінансів, необхідної ліквідності активів і наявності достатнього обсягу резервів золотого, грошового, валютного, тощо характеру.

Виходячи з вищенаведеного, забезпечення фінансової державної безпеки України у першу чергу орієнтовано на недопущення й усунення загроз:

- зміцненню й розвитку прав і свобод громадянина як особистості;
- підтримку цінностей суспільства;
- забезпечення стабільного конституційного ладу, суверенітету і територіальної цілісності країни [2; 3].

При цьому функції держави щодо забезпечення фінансової безпеки України не можуть бути обмежені виключно її захистом. У цьому контексті ключовим пріоритетом діяльності держави стосовно забезпечення фінансової безпеки є підтримка розвитку її суспільства та підвищення загальної якості життя її громадян.

При цьому забезпечення державно фінансової безпеки в Україні в нинішніх умовах є можливим виключно за дотримання її національних інтересів за умови впровадження й реалізації економічних реформ і моніторингу поточних загроз. Слід підкреслити, що формування системи державної фінансової безпеки є процесом евристичного характеру й походження, що полягає у вирішенні задач багатокритеріального спектру, які, в свою чергу, вимагають залучення висококваліфікованих фахівців у різних сферах [1; 2].

Важливою складовою забезпечення державної фінансової безпеки є розробка стратегій забезпечення фінансової безпеки підприємств, організацій і установ усіх форм власності та сфер діяльності, як частини загальної стратегії розвитку. У межах цих стратегій забезпечення фінансової безпеки окремих суб'єктів господарювання повинні передбачатися такі напрями:

- застосування нових або оптимізація поточних методів просування

продукції і послуг в межах товарних і фінансових ринків, що, в свою чергу, уможлиблює оптимізацію й розподіл грошових надходжень і їх еквівалентів та їх розподіл відповідно до вимог збалансованого розподілу; дозволяє знаходити адекватні способи покриття цих надходжень та формує сприятливі умови для пошуку оптимальної структури корпоративного капіталу⁴

– організація дієвого фінансового менеджменту в ринковому середовищі, якому притаманні високий ступінь невизначеності та підвищений рівень ризику [1; 2].

Слід відзначити, що найважливішим аспектом у процесі вирішення завдання забезпечення фінансової безпеки будь якого підприємства, організації чи установи є формування оптимальної структури капіталу на основі загальноствановленої системи коефіцієнтів, що, в свою чергу, уможлиблює оптимізацію процесів управління борговими зобов'язаннями компанії і раціоналізацію методів залучення додаткових ресурсів грошового характеру в межах фінансового ринку.

Враховуючи вищезазначене, система забезпечення державної фінансової безпеки повинна містити специфічний комплекс завдань, орієнтованих на усунення конфлікту інтересів між суб'єктами інфраструктури фінансового ринку на державному рівні і підрозділами компанії на корпоративному рівні. До подібних методів можуть бути віднесені такі:

– чітка організація документообігу із забезпеченням відповідного контролю;

– жорсткий розподіл прав доступу різних суб'єктів і підрозділів до інформаційних масивів;

– розподіл ієрархії повноважень стосовно фінансової діяльності, за допомогою яких службовці різних суб'єктів господарювання можуть бути поділені в межах їхніх відокремлених підрозділів у часі й просторі з потенційною можливістю уникнення конфліктів інтересів.

Окремо підлягають вирішенню завдання забезпечення безпеки, зокрема, у таких процесах:

– передачі через мережі глобального або локального розподілення;

– випадкового або навмисного пошкодження мереж у процесі передачі фінансової інформації;

– розголошення, несанкціонованого використання чи знищення фінансової інформації [1; 4].

При цьому система спеціалізованих заходів, орієнтована на забезпечення фінансової безпеки підприємств, організацій і установ, як ключової складової забезпечення державної фінансової безпеки, повинна бути прозорою: 1) впровадження механізмів безпеки не повинно порушувати стабільне функціонування всієї системи; 2) затримки в процесі передачі даних, що обумовлені внесенням змін у програмні й технічні засоби безпеки, повинні бути мінімальними; 3) надійність передачі фінансових даних повинна бути високою. При цьому безпосередні засоби забезпечення фінансової безпеки

ки повинні бути захищені від несанкціонованого доступу [2; 4].

Висновки. У цілому, виходячи з результатів проведеного дослідження, можна зробити такі висновки.

1. Виокремлено ключові цілі та завдання забезпечення державної фінансової безпеки: виокремлення та формалізація факторних груп, що чинять вплив на діяльність у виробничій і фінансовій сферах, а також формування системи обмежень, які регулюють вплив чинників навмисного чи ненавмисного походження на фінансову сферу.

2. Виділено й проаналізовано засоби уникнення загрози державній фінансовій безпеці: зміцнення й розвиток прав і свобод громадянина як особистості; підтримка цінностей суспільства матеріального й духовного характеру, а також забезпечення стабільного конституційного ладу, суверенітету і територіальної цілісності країни.

3. Обґрунтовано необхідність і доцільність формування системи державної фінансової безпеки. Підкреслено, що формування системи державної фінансової безпеки є процесом евристичного характеру й походження, що полягає у вирішенні задач багатокритеріального спектру, які, в свою чергу, вимагають залучення висококваліфікованих фахівців у різних сферах.

Список використаних джерел:

1. Андреев А. Г. Правовые основы финансового контроля / А. Г. Андреев, А. Д. Соменков // Финансы. – 2009. – № 12. – С. 62–64.
2. Базась М. Ф. Методика та організація фінансового контролю : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. Ф. Базась. – К. : МАУП, 2004. – 440 с.
3. Барабаш Н. С. Удосконалення системи державного фінансового контролю / Н. С. Барабаш, М. О. Никонович // Фінансовий контроль. – 2005. – № 3. – С. 44–47.
4. Барановський О. Антикризові заходи урядів і центральних банків зарубіжних країн / О. Барановський // Вісник НБУ. – 2009. – № 4. – С. 8–19.
5. Шквіра В. Інформаційні технології і системи в Україні / В. Шквіра // Інтелектуальна власність. – 2010. – № 9. – С. 169–173.

References:

1. Andreyev, A. G. *Pravovyye osnovy finansovogo kontrolya* [Legal bases of financial control]. Moscow, 2009. Print.
2. Bazas, M. F. *Metodyka ta orhanizatsiia finansovoho kontroliu* [Technique and organization of financial control]. Kyiv, 2004. Print.
3. Barabash, N. S. *Udoskonalennia systemy derzhavnoho finansovoho kontroliu* [Improvement of system of the state financial control]. Kyiv, 2005. Print.
4. Baranovs'kyu, O. *Antykryzovi zakhody uryadiv i tsentral'nykh bankiv zarubizhnykh krayin* [The anti-recessionary actions of governments and central banks of foreign countries]. Kyiv, 2009. Print.
5. Shkvira, V. *Informatsiyni tekhnolohiyi i systemy v Ukrayini* [Information technologies and systems in Ukraine]. Kyiv, 2010. Print.